

Pracovná skupina pre mlieko, 25. februára 2021

Okrúhly stôl o situácii na trhu s mliekom

IE reprezentant informoval o vysokých cenách mlieka (38 EUR/kg), aktuálny stav dodávok mlieka je silný, ale očakáva sa slabnutie. V PL klesá počet zvierat, SK reprezentantka tiež informovala o znížení počtu dojníc. V posledných mesiacoch výrazne rastú ceny krmív v mnohých krajinách: PL, LV, LT, SI, GR, RO a náklady na produkciu: MT, HU.

Produkcia mlieka stúpila v IT, FI, EE, SE, PT, SI, BE, stabilnú situáciu hlásia v DE a AT. Klesajúcu tendenciu a zníženú spotrebu hlásia SK, FR. Ceny mlieka sa pohybujú: 29 centov/kg (LV, EE), 31 centov/kg (PT, SI, RO, LT), 32 centov/kg (SK, BE), 35 centov/kg (AT, NL) a 38 centov/kg (SE, GR).

V SE narastá okrem obvyčajnej aj ekologická produkcia, v NL veľké problémy spôsobuje ukončenie vývozu do Číny, vo FR sa veľa demotivovaných producentov začína preorientovávať na inú produkciu a v PT má veľký dopad na trh striktný lockdown a zavretie HORECA sektoru. Trh poklesol aj na MT, aktuálne ceny sú 51 centov/kg.

Predsedajúci vyzval organizácie na zaslanie informácií o situácii na trhu písomnou formou.

Označovanie pôvodu - súčasný stav a diskusie o ďalšom postupe

Sekretariát informoval o nasledovnej zmienke Komisie o označovaní pôvodu v stratégii Z farmy na stôl (F2F): „... Komisia navrhne zaviesť harmonizované povinné označovanie nutričných údajov na prednej strane obalu a zváži, či navrhne rozšíriť povinné označenie pôvodu alebo proveniencie na niektoré produkty, pričom plne zohľadní dopady na jednotný trh.“

Podľa sekretariátu treba prerokovať, prípadne prijať stanovisko k povinnému označovaniu pôvodu. Veľa členských krajín už prijalo vlastné iniciatívy povinného označovania pôvodu niektorých výrobkov, Rada tiež prijala svoje neoficiálne stanovisko, podľa ktorého predstavujú mlieko a mliečne výrobky kľúčové produkty, ktoré by mali z povinného označovania ťažiť. V decembri Komisia začala s iniciatívou revízie pravidiel EÚ týkajúcich sa informácií poskytovaných spotrebiteľom. Spätnú väzbu k plánu Komisie bolo možné zasielať do 4. 2. 2021, onedlho bude zahájená verejná konzultácia.

Sekretariát uviedol, že ide o veľmi technickú debatu, organizáciám už odoslal dotazník, termín na zaslanie odpovedí je 12. 3. 2021.

V diskusii ES reprezentant informoval o schválenom označovaní pôvodu na národnej úrovni, požadujú označenia konkrétnej členskej krajiny. Podľa neho je nevyhnutné uviesť minimálne miesto pôvodu EÚ vs. mimo EÚ. Reprezentanti AT, IT, FI podporili povinné označovanie pôvodu ako spôsobu zvýšenia hodnoty produktu, čo spotrebiteľia oceňujú.

Reprezentantka IE povinné označovanie krajiny pôvodu odmietla, nevidí v ňom žiadny prínos pre spotrebiteľa, iba vyššie náklady a komplikácie pre producentov. Podobne sa vyjadrili aj BE, DK a NL reprezentanti. Kompromis by videli v povinnom uvádzaní EÚ vs. mimo EÚ a dobrovoľne na nižších úrovniach.

Sekretariát diskusiu zhrnul, že organizácie sa budú musieť dohodnúť medzi sebou. Dosiahnutie jednotnej pozície by bolo užitočné.

Označovanie dobrých životných podmienok zvierat - súčasný stav a ďalší postup

V oznámení o strategii F2F Komisia uvádza, že „*zváži možnosti vyznačovania údajov o dobrých životných podmienok zvierat, aby sa informácie o týchto hodnotách lepšie šíрили v potravinovom reťazci.*“ Komisia plánuje do roku 2023 vykonať hodnotenie a revíziu súčasných právnych predpisov v oblasti dobrých životných podmienok zvierat, vrátane prepravy a porážok zvierat. Zadala vypracovať externú štúdiu na zistenie povedomia spotrebiteľov o problematike, mala by byť publikovaná v júni 2021. Sekretariát problematiku už od jesene prejednáva s predsedami dotknutých pracovných skupín a začal pripravovať návrh pozičného dokumentu. Diskusie s pracovnými skupinami prebehnú neskôr.

Súčasný stav trialógov o reforme SPP

Sekretariát informoval o priebehu trialógov, ktoré práve prebiehajú a o ambíciách PT predsedníctva dosiahnuť dohodu v máji 2021. Členské štáty budú musieť dokončiť svoje Strategické plány SPP a zaslať ich Komisii na schválenie, aby mohli byť implementované od 1. 1. 2023. Sekretariát vyzýva na urýchlenie procesu a pred každým trialógom zasiela listy o svojich pozíciách všetkým inštitúciám. Za najzložitejší trialóg sekretariát označil nariadenie o Strategických plánoch, pri ktorom začalo DE predsedníctvo diskusie k podmienenosti. Aj napriek dosiahnutiu určitej zhody niekoľko štátov následne nesúhlasilo s niektorými GAEC (2 a 8), preto sa o nich musí opätovne rokovať. PT predsedníctvo zmenilo harmonogram práce a problematické témy odsunulo na neskoršie fázy trialógov. Pri CMO nariadení sa rokuje o obchodných normách a krízovom riadení. Témy o transparentnosti trhu sa ešte neprejednávali. Sekretariát sa zmenil o požiadavke Parlamentu zverejňovať konečných príjemcov dotácií z verejných zdrojov. Ďalšie požiadavky Parlamentu sú napr. nutnosť plniť EÚ štandardy pri dovozoch a zriadenie Strediska na sledovanie trhu EÚ. Rada im je otvorená, návrh Komisie konkrétne k sektoru mlieka obsahuje možnosť, aby organizácie výrobcov mohli organizovať predaje, pokiaľ objem surového mlieka nepresahuje 3,5 % produkcie EÚ, Parlament požaduje 4,5 %, Rada 4 %. Pozmeňovacie návrhy europoslancov sa týkajú ochrany názvoslovie mliečnych produktov, iné pozmeňovacie návrhy sa týkajú medziodborových organizácií, podľa ktorých by tie mali byť zodpovedné za zber dát o rozložení marží.

V diskusii IT reprezentant informoval o zozname odporúčaných ekosché, ktoré zverejnila Komisia, z ktorých niektoré sú zamerané aj na blaho zvierat, sekvestráciu uhlíka a agroekológiu. Odsúdil tlaky na obmedzovanie živočíšnej výroby a zdôraznil dôležitosť ekonomickej a sociálnej udržateľnosti poľnohospodárov.

Budúce obchodné vzťahy medzi EÚ a UK

Dohoda dosiahnutá 24. 12. 2020 je relatívne pozitívna, bude nutné však dokladať pôvod pri všetkých výrobkoch, určitá flexibilita bude prípustná iba počas prvého roku vykonávania dohody. Od 1. 4. 2021 začne platiť povinnosť predkladať UK predbežné oznámenia a nevyhnutnú sanitárnu dokumentáciu pri výrobkoch živočíšneho pôvodu, od 1. 7. 2021 bude nevyhnutné predkladať úplné colné prehlásenie a zvýši sa počet hraničných kontrol.

IE reprezentantka informovala, že žiadajú Komisiu o podporu, ktorá by mohla pomôcť vo veľmi zložitej situácii v odvetví mlieka.

Aktuálne informácie o obchode

Európska komisia informovala o začiatku revízie obchodnej politiky.

USA: Clá pri vybraných produktoch stále pretrvávajú.

Mercosur: Sekretariát opakuje, že súčasný text dohody nemôže podporiť, najmä z dôvodu dopadov

na citlivé sektory (cukor, hovädzie a hydinové mäso, džúsy). Komisia aktuálne spolupracuje s Mercosurom na doplnení dohody o dodatok, ktorý by zaisťoval ochranu životného prostredia a záväzky v odlesňovaní.

Austrália a Nový Zéland: Ďalšie kolá rokovaní prebehnú v marci, predmetom bude uznávanie zemepisných označení.

Mexiko: Dohoda sa prekladá do všetkých jazykov EÚ, aby mohla byť ratifikovaná.